

**ONDERZOEKSMASTER
ONDERNEMING EN RECHT**

FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID

RADBOD UNIVERSITEIT

Qanu
Catharijnesingel 56
PO Box 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 30 230 3100
E-mail: support@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0792

© 2021 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT OVER DE ONDERZOEKSMASTER ONDERNEMING EN RECHT VAN DE RADBOUD UNIVERSITEIT . 5

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING	5
SAMENSTELLING VAN HET PANEL	5
WERKWIJZE VAN HET PANEL	6
SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL	9
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING	11
BIJLAGEN	19
BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN	21
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA	23
BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA	24
BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN	25

Dit rapport is vastgesteld op 15-2-2021.

RAPPORT OVER DE ONDERZOEKSMATER ONDERNEMING EN RECHT VAN DE RADBOUD UNIVERSITEIT

Dit rapport volgt het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2018). Ook van toepassing is de nadere uitwerking aanvullende criteria onderzoeksmasters van de NVAO (d.d. 30 mei 2016).

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING

Onderzoeksmaster Onderneming en Recht

Naam van de opleiding:	Onderneming en Recht (research)
Internationale naam:	Business and Law
CROHO-nummer:	60386
Niveau van de opleiding:	Onderzoeksmaster
Oriëntatie van de opleiding:	Academisch
Aantal studiepunten:	120 EC
Locatie:	Nijmegen
Variant:	Voltijd
Onderwijstaal:	Nederlands
Inleverdatum NVAO:	1 mei 2021

Het bezoek van het visitatiepanel WO OZM Recht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Radboud Universiteit vond plaats op 19 januari 2021.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

Naam van de instelling:	Radboud Universiteit
Status van de instelling:	Bekostigd
Resultaat instellingstoets:	Positief

SAMENSTELLING VAN HET PANEL

De NVAO heeft op 2 november 2020 ingestemd met de samenstelling van het panel. Het panel dat de onderzoeksmaster Onderneming en Recht beoordeelde bestond uit:

- Prof. mr. J.M. (Jan) Smits, hoogleraar Europees Privaatrecht aan, en decaan van, de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van Maastricht University [voorzitter];
- Prof. dr. M. (Marc) Cools, hoogleraar Criminologie aan de Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. mr. R.H. (Ruth) de Bock, advocaat-generaal bij de Hoge Raad en deeltijdhoogleraar Civiele rechtspleging aan de Universiteit van Amsterdam;
- L.I. (Lucia) van der Meulen LLM, alumna van de Legal Research Master aan de Universiteit Utrecht en PhD-kandidaat aan de KU Leuven [student-lid].

Het panel werd ondersteund door dr. F. Schouten, die optrad als projectleider en secretaris.

WERKWIJZE VAN HET PANEL

De beoordeling van de onderzoeksmaster Onderneming en Recht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Radboud Universiteit was onderdeel van de visitatiegroep WO OZM Recht. Van november 2020 tot en met januari 2021 beoordeelde het panel in totaal twee opleidingen aan twee universiteiten. Het cluster bestond uit de volgende deelnemende instellingen: Rijksuniversiteit Groningen en Radboud Universiteit.

Het cluster WO OZM Recht heeft de logistieke en praktische begeleiding van de visitatie en de rapportage uitbesteed aan evaluatiebureau Qanu. Dr. Fiona Schouten begeleidde het cluster als coördinator van Qanu en zij trad ook op als secretaris in het cluster WO OZM Recht. Zij is door de NVAO als secretaris gecertificeerd.

Het visitatiepanel

Bij de samenstelling van het visitatiepanel werd rekening gehouden met de expertise, beschikbaarheid en onafhankelijkheid van de panelleden. Het visitatiepanel voor beide bezoeken in het cluster bestond uit de volgende leden:

- Prof. mr. J.M. (Jan) Smits, hoogleraar Europees Privaatrecht aan, en decaan van, de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van Maastricht University [voorzitter];
- Prof. dr. M. (Marc) Cools, hoogleraar Criminologie aan de Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. mr. R.H. (Ruth) de Bock, advocaat-generaal bij de Hoge Raad en deeltijdhoogleraar Civiele rechtspleging aan de Universiteit van Amsterdam;
- L.I. (Lucia) van der Meulen LLM, alumna van de Legal Research Master aan de Universiteit Utrecht en PhD-kandidaat aan de KU Leuven [student-lid].

Vorbereiding

Op 8 oktober 2020 vond de voorzitterstraining plaats. Daarbij informeerde Qanu de panelvoorzitter over zijn rol tijdens de visitaties. Ook werd hij geïnformeerd over de van toepassing zijnde beoordelingskaders, de werkwijze en de planning van bezoeken en rapportage. Het panel kwam voor de eerste keer bijeen in een startvergadering op 16 november 2020, waarin de beoordelingskaders, het visitatieproces en de planning aan bod kwamen. Tevens werd een werkwijze voor de visitaties afgesproken.

De Qanu-coördinator stelde een bezoekprogramma op in overleg met de contactpersonen van de faculteit. De faculteit selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Het bezoekprogramma is in dit rapport opgenomen als bijlage 3.

In de aanloop naar het visitatiebezoek aan de Radboud Universiteit ontving Qanu het zelfevaluatie-rapport van de opleiding en stuurde deze door aan de panelleden. De coördinator en panelvoorzitter maakten een selectie van 15 eindwerken van de te beoordelen opleiding. Deze eindwerken werden geselecteerd uit een lijst van afgestudeerden over de periode 2018-2020. Daarbij hielden de coördinator en voorzitter rekening met variatie in onderwerpkeuze, afstudeervariant, begeleiding en beoordeling.

De panelleden bestudeerden het zelfevaluatie-rapport, de eindwerken en de bijbehorende beoordelingsformulieren en stuurden hun bevindingen op naar de secretaris. De secretaris verzamelde de vragen en opmerkingen van het panel in een document en verspreidde dit onder de panelleden.

Voorafgaand aan het bezoek hield het panel een vooroverleg waarin de voorlopige bevindingen naar aanleiding van de zelfevaluatie-rapporten, de gelezen scripties en de taakverdeling ter sprake kwamen.

Bezoek

Het online visitatiebezoek aan de Radboud Universiteit vond plaats op 19 januari 2021. Voorafgaand aan en tijdens het bezoek bestudeerde het panel aanvullend materiaal. Een overzicht van dit materiaal is te vinden in bijlage 4. Het panel sprak met studenten en docenten, het management en verantwoordelijken, alumni en vertegenwoordigers van de examencommissie. Tevens bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopsprekkuur. Twee alumni hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt.

Het panel beëindigde het bezoek met een intern overleg om de voorlopige bevindingen te formuleren. Ter afsluiting van het bezoek gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin hij de voorlopige indrukken en algemene observaties van het panel presenteerde.

Tijdens het visitatiebezoek vond een ontwikkelgesprek plaats als onderdeel van het gesprek met de formeel verantwoordelijken van de opleiding (zie bijlage 3). De uitkomsten hiervan worden door de opleiding na akkoord van het panel in een afzonderlijk document vastgesteld.

Rapportage

De coördinator/secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat vervolgens voor aan een NVAO-gecertificeerde collega voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de coördinator het rapport naar de faculteit met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De feitelijke onjuistheden werden na overleg tussen de coördinator en de voorzitter gecorrigeerd. Vervolgens werd het rapport door het panel vastgesteld en toegestuurd aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid en aan het College van Bestuur van de universiteit.

Definitie oordelen

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een *associate degree*-, bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Voldoet

De opleiding voldoet op de standaard aan basiskwaliteit.

Voldoet ten dele

De opleiding voldoet in belangrijke mate aan basiskwaliteit op de standaard maar er zijn verbeteringen nodig om volledig aan de standaard te voldoen.

Voldoet niet

De opleiding voldoet niet aan basiskwaliteit op de standaard.

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities gehanteerd voor de beoordeling van de opleiding als geheel:

Positief

Op alle standaarden 'voldoet'.

Positief onder voorwaarden

Standaard 1 'voldoet' en maximaal op twee standaarden een 'voldoet ten dele' waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Negatief

In de volgende situaties:

- 'voldoet niet' op een of meer standaarden;
- 'voldoet ten dele' op Standaard 1;
- 'voldoet ten dele' op een of twee standaarden waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- op drie of meer standaarden 'voldoet ten dele'.

SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL

Beoogde leerresultaten

Het panel noemt de profilering van de onderzoeksmaster Onderneming en Recht duidelijk en uniek. De onderzoeksmaster combineert een inhoudelijke focus op ondernemingsgericht privaatrecht met een nadrukkelijke positiefrechtelijke oriëntatie en is sterk gericht op de Nederlandse context. Een sterk punt is de praktijkgerichtheid van de opleiding via de inbedding in het onderzoekscentrum OO&R en de nauwe samenwerking met vooraanstaande praktijkpartners. De opleiding slaagt erin de wisselwerking tussen onderzoek, onderwijs en praktijk, de 'knowledge triangle', goed en evenwichtig vorm te geven. Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten passend zijn voor een juridische onderzoeksmaster.

Onderwijsleeromgeving

Het panel constateert dat de onderzoeksmaster Onderneming en Recht een gedegen toelatingsprocedure kent. Het programma van de opleiding is goed doordacht opgebouwd; de opbouw van positiefrechtelijke vakken naar praktijkstage naar onderzoeksvakken bevordert de studeerbaarheid en bereidt studenten goed voor op een positie als promovendus of in de praktijk. De vakinhoud in beide studiejaar is gedegen en uitdagend, en de vakinhoud is in lijn met het specifieke profiel van de onderzoeksmaster. De opleiding besteedt ruime aandacht aan onderzoeksmethoden en ethiek. De vakken worden ofwel speciaal vormgegeven voor de studenten van de onderzoeksmaster, ofwel gedeeld met studenten van een duale masteropleiding van vergelijkbaar niveau. Het kleinschalig en intensief onderwijs met gevarieerde werkvormen werkt activerend.

Sterke punten van de opleiding zijn de uitstekende studiebegeleiding, inclusief uitgebreide feedback op gemaakt werk, de hoogwaardige onderzoeksomgeving en de betrokken en gerenommeerde senior staf, die kwalitatief en kwantitatief duidelijk toereikend is. De studenten hebben ondanks beperkte keuzemogelijkheden de kans om eigen accenten aan te brengen in de stage en de schrijfopdrachten in het tweede jaar, en vormen door de gelijklopende programma's een hecht cohort. Zij kunnen bovendien desgewenst ervaring opdoen als werkgroepdocent in de bacheloropleiding. De onderwijsleeromgeving is zodanig vormgegeven dat er sprake is een doorgaande lijn vanaf het begin van de opleiding tot aan het begin van een loopbaan als onderzoeker of in de praktijk. Dit vindt het panel te prijzen.

Toetsing

Volgens het panel is de toetsing binnen de opleiding goed vormgegeven en passend voor een onderzoeksmaster. Het panel is zeer te spreken over de variatie in toetsvormen en waardeert zowel de frequente mondelinge toetsing in het eerste jaar van de opleiding als de focus op schriftelijk werk in het tweede jaar. De beoordeling van stage en eindwerk vindt volgens het panel ook op gedegen wijze plaats. Bezwaren van de vorige visitatiecommissie omtrent de onafhankelijkheid van de beoordelaars en het ontbreken van voldoende aandacht voor methodiek in het afstudeerwerk zijn volgens het panel voldoende weggenomen. De opleiding kent een examencommissie die haar wettelijke taken met betrekking tot de kwaliteitsborging van toetsing naar behoren vervult. De opleiding zou er zorg voor moeten dragen dat er in alle gevallen een beoordelaar van het afstudeerwerk optreedt die niet bij het begeleidingsproces is betrokken, om tot een zuiverder beoordeling van de uiteindelijke kwaliteit van het werk te komen. De hoge cijfers voor de afstudeerartikelen zijn volgens het panel doorgaans terecht.

Gerealiseerde leerresultaten

Naar het oordeel van het panel zijn de eindwerken van de onderzoeksmaster Onderneming en Recht van hoog niveau. Bij het voorbereiden en schrijven van het artikel doorlopen de studenten de gehele onderzoekscyclus. De eindwerken zijn origineel en goed uitgewerkt, met gebruikmaking van passende literatuur. De hoge kwaliteit uit zich in de publicatie van een groot aantal artikelen van afstudeerders. Positief is het panel ook over de beroepsmogelijkheden die de opleiding schept, waardoor alle afstudeerders hetzij op een promotieplaats, hetzij in de praktijk aan de slag kunnen.

Onderzoeksmaster Onderneming en Recht:

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

De voorzitter, prof. dr. J.M. Smits, en de secretaris, dr. F. Schouten, van het panel verklaren hierbij dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 15-2-2021

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De onderzoeksmaster Onderneming en Recht aan de Radboud Universiteit Nijmegen beoogt studenten wetenschappelijke kennis en inzicht bij te brengen op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht. Daarbij maken ze zich een kritisch en integere onderzoekhouding eigen en leren ze onderzoeksvaardigheden aan die hen in staat stellen zelfstandig wetenschappelijk onderzoek te verrichten aan een universiteit of in een vergelijkbare functie in de rechtspraktijk (bijvoorbeeld op een advocatenkantoor of bij een bedrijf). De opleiding wordt vormgegeven onder de vlag van het Onderzoekcentrum Onderneming & Recht (OO&R) van de Radboud Universiteit. Dit onderzoekscentrum is een samenwerkingsverband tussen de Faculteit der Rechtsgeleerdheid en zestien gerenommeerde advocaten- en notariskantoren, bedrijven en financiële instellingen.

Het panel noemt de profilering van de opleiding duidelijk en uniek. De onderzoeksmaster combineert een inhoudelijke focus op ondernemingsgericht privaatrecht met een nadrukkelijke positiefrechtelijke oriëntatie en is sterk gericht op de Nederlandse context. Een sterk punt is de praktijkgerichtheid van de opleiding via de inbedding in het onderzoekscentrum en de nauwe samenwerking met vooraanstaande praktijkpartners. De opleiding slaagt erin de wisselwerking tussen onderzoek, onderwijs en praktijk, de 'knowledge triangle', goed en evenwichtig vorm te geven. Het panel is te spreken over de profilering van de onderzoeksmaster. Het doet de suggestie te onderzoeken in hoeverre een verbreding van het specialistische profiel wenselijk zou zijn, bijvoorbeeld door meer plaats in te ruimen voor niet-positiefrechtelijke onderzoeksmethoden.

De einddoelen van de opleiding zijn gevat in een vijftal beoogde leerresultaten, die de Dublin-descriptoren voor masteropleidingen reflecteren (zie bijlage 1). Het panel heeft zowel deze eindtermen bestudeerd als de uitgebreide nadere uitwerking ervan zoals die in het zelfevaluatierapport wordt gegeven. Het concludeert dat de eindtermen de profilering van de opleiding weerspiegelen en aansluiten bij de verwachtingen van zowel het onderzoeksveld als de praktijk. Het stelt vast dat ze nadrukkelijk onderzoeksgericht zijn en passend voor een juridische onderzoeksmaster.

Overwegingen

Het panel noemt de profilering van de onderzoeksmaster Onderneming en Recht duidelijk en uniek. De onderzoeksmaster combineert een inhoudelijke focus op ondernemingsgericht privaatrecht met een nadrukkelijke positiefrechtelijke oriëntatie en is sterk gericht op de Nederlandse context. Een sterk punt is de praktijkgerichtheid van de opleiding via de inbedding in het onderzoekscentrum OO&R en de nauwe samenwerking met vooraanstaande praktijkpartners. De opleiding slaagt erin de wisselwerking tussen onderzoek, onderwijs en praktijk, de 'knowledge triangle', goed en evenwichtig vorm te geven. Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten passend zijn voor een juridische onderzoeksmaster.

Conclusie

Onderzoeksmaster Onderneming en Recht: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoet'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Toelating

Om tot de onderzoeksmaster Onderneming en Recht te worden toegelaten, doorlopen aspirant-studenten een selectieprocedure die bestaat uit een schriftelijke en een mondelinge fase. In de toelatingscommissie die de selectie uitvoert, hebben leden zitting van de begeleidingscommissie die als managementteam verantwoordelijk is voor de opleiding. In de schriftelijke fase beoordeelt de toelatingscommissie de aspirant-studenten op basis van hun curriculum vitae, cijferlijst (een gemiddelde van minstens 7,5 is vereist) en motivatiebrief. Op basis hiervan bepaalt de toelatingscommissie of zij worden uitgenodigd voor een gesprek. In de mondelinge fase spreekt de aspirant-student met de voorzitter en de secretaris van de begeleidingscommissie. Tijdens het gesprek wordt gelet op motivatie, mondelinge vaardigheden, buitenuniversitaire activiteiten, attitude en potentie. Bij twijfel over toelating wordt mogelijk nog een hoogleraar of een van de praktijkpartners van het OO&R bij de selectie betrokken. Het panel stelt vast dat de selectieprocedure zorgvuldig is vormgegeven.

Uit zijn gesprekken met studenten en alumni, de gelezen afstudeerwerken en de goede rendementen van de opleiding maakt het panel op dat de opleiding er goed in slaagt op kwaliteit en motivatie te selecteren. Wel is bij het panel de vraag opgekomen of niet té streng wordt geselecteerd. Enerzijds kan een strenge selectie ervoor zorgen dat de groepsgrootte te klein wordt (zo zijn er jaren geweest met slechts twee studenten). Dat zou met name in het tweede jaar van de onderzoeksmaster afbreuk kunnen doen aan de kwaliteit van onderwijs, doordat er beperkte mogelijkheid is voor onderlinge uitwisseling van kennis en ervaringen. Anderzijds zou een te strenge selectie kunnen betekenen dat geschikte studenten buiten de boot vallen.

Programma

Het programma van de onderzoeksmaster (zie ook bijlage 2) beslaat twee jaar. Het eerste jaar bestaat uit een positiefrechtelijk deel, gevolgd door een stage of werkperiode bij een van de partnerinstellingen. De vakken in het tweede jaar hebben een sterke onderzoeksfocus. Aan het eind van dit tweede jaar hebben studenten de keuze om ervaring op te doen als werkgroepdocent in de juridische bacheloropleiding, of een ander keuzeonderdeel in te voegen. In het tweede semester schrijven zij ook het artikel dat met 12 EC het eindwerk vormt van de opleiding.

Het panel heeft de vakken en vakinhouden van de beide leerjaren bekeken en erover gesproken met docenten, studenten en alumni van de opleiding. Het panel vindt de vakken van een hoge kwaliteit en solide vormgeving. In beide opleidingsjaren is de gebruikte literatuur gedegen, actueel en zowel Nederlands als internationaal. De vakken zelf zijn sterk op Nederland gericht. Het panel vindt dit een heldere en verdedigbare keuze, maar geeft de opleiding mee nog eens na te gaan in hoeverre het sterker aanzetten van de internationale aspecten van het ondernemingsgericht privaatrecht van meerwaarde zou kunnen zijn voor de opleiding.

De werkvormen zijn gevarieerd en uitdagend: de opleiding zet in op kleinschalig en interactief onderwijs. Zo zijn er naast de stage en het werkgroeponderwijs werkvormen als een case study, het schrijven van een annotatie, discussie tussen studenten onderling en met docenten, en het naspelen van een cassatiezaak. Daarbij valt op dat de docenten steeds inspelen op de geringe groepsgrootte (met name in jaar 2) en het niveau van de studenten. Het panel kreeg veel voorbeelden te horen van manieren waarop de vakken de studenten aanzetten tot actieve deelname. Alle studenten en alumni die het panel sprak, waren positief over het onderwijs in de onderzoeksmaster.

Waar de vakken in het tweede jaar specifiek voor studenten van de onderzoeksmaster worden vormgegeven, deelt de opleiding het eerste jaar met de duale master Onderneming en Recht. In de positiefrechtelijke vakken zijn de groepen daarom ook groter (maar in absolute zin nog steeds klein). Het panel constateert dat de combinatie van

groepen studenten niet leidt tot niveauverschil. De duale masteropleiding kent dezelfde toelatingsprocedure en dezelfde beoordelingscommissie als de onderzoeksmaster. De studenten van beide opleidingen zijn dan ook van vergelijkbaar niveau. Dat blijkt ook uit het feit dat studenten zonder problemen van de ene naar de andere masteropleiding kunnen switchen.

De zelfevaluatie bevat een overzicht dat laat zien dat de eindtermen rond onderzoeksvaardigheden, -ethiek en -methoden in de beide leerjaren aan bod komen. De meeste nadruk krijgen ze echter in het tweede jaar, vanwege de onderverdeling van de opleiding in een positiefrechtelijk, praktijkgericht eerste jaar en een meer onderzoekgericht tweede jaar. Dat gebeurt bijvoorbeeld in de vakken Rechtsmethodologie, Rechtsethiek en Rechtsvergelijking. Er is veel ruimte voor reflectie op methoden en technieken, waarbij ook de historische dimensie van het recht uitgebreid wordt belicht. Het panel constateert tot zijn tevredenheid dat er daarnaast ruime aandacht wordt geschonken aan rechtseconomie en empirische methoden. Wel is die aandacht vaak beschouwend van aard: de methoden worden behandeld, maar studenten hoeven zich er niet actief in te bekwamen, tenzij zij hier zelf voor kiezen in de vakken of het afstudeerwerk. De opleiding zou kunnen onderzoeken of er ruimte gemaakt kan worden voor alle studenten om hiermee te oefenen.

Het panel begreep van studenten en alumni dat zij vooral de inrichting van het tweede jaar een uitstekende voorbereiding noemen op een positie als PhD. Zij wezen het panel erop dat het tweede jaar voor elk vak schrijfopdrachten kent. Dat geldt minder in het eerste jaar, waar studenten vooral mondeling getentamineerd worden (zie ook standaard 3). De opleiding begeleidt de studenten in het tweede jaar intensief bij het schrijven van stukken en levert zeer concrete en uitgebreide feedback. Hierdoor krijgen de studenten het wetenschappelijk schrijven steeds beter in de vingers naar het afstuderen toe. Deze focus op schrijven in het tweede jaar, in combinatie met het werkgroepdocentschap als keuzevak aan het eind van het eerste jaar en het afleveren van een artikel aan het eind van de opleiding, maakt dat studenten een heel duidelijk beeld verwerven van wat een promotietraject inhoudt. Alumni die nu aan een promotie bezig zijn, ervaren dan ook een doorgaande lijn tussen het eind van de onderzoeksmaster en de start van hun promotietraject. Het panel prijst de opleiding hierom.

De opleiding kent beperkte keuzeruimte. Studenten kunnen in plaats van het werkgroepdocentschap een ander passend (intern of extern aangeboden) vak kiezen; ook hun stage kunnen ze naar keuze invullen, bijvoorbeeld in het buitenland. De meeste studenten volgen echter een stage bij een van de samenwerkingspartners van de onderzoeksgroep. Een eigen accent kunnen zij verder aanbrengen door de vrije onderwerpskeuze bij de schrijfopdrachten en het afstudeerartikel in het tweede jaar. Voor het overige ligt het programma echter vast. De studenten die het panel sprak, ervoeren dit niet als een probleem. Zij waren juist blij met het veelzijdige en goed doordachte curriculum en volgden desgewenst elders extracurriculaire vakken. Het panel vindt ook dat de keuze voor vakinhoud leidt tot een mooi en volledig programma met een duidelijke, specialistische en onderzoekgerichte focus. Mocht de opleiding toch meer ruimte zien voor vrije keuzevakken, waardoor studenten bijvoorbeeld mededingings- of ondernemingsgericht strafrecht in hun opleiding zouden kunnen betrekken, dan lijkt het panel dit grotere eigen accent wel een mooie toevoeging.

Studeerbaarheid en studiebegeleiding

Ondanks het feit dat de opleiding volgens het panel uitdagend is, een beeld dat door studenten en alumni werd bevestigd, is ze toch goed studeerbaar. De studeerbaarheid wordt allereerst bevorderd door de doordachte en logische opbouw van het programma. Studenten volgen eerst vakken in positief recht, lopen vervolgens een praktijkstage en zijn in hun tweede jaar sterker met onderzoek bezig. In de positiefrechtelijke vakken is gekozen voor mondelinge toetsing, zodat de schrijflast beperkt blijft. De praktijkfase, die bij een van de samenwerkingspartners van OO&R volbracht wordt, zorgt dat de opgedane kennis in de praktijk toegepast kan worden. De praktijkervaring inspireert studenten vervolgens vaak tot een richting of onderwerp voor de papers in hun tweede jaar, niet in de laatste plaats hun afstudeerwerk. Het laatste semester, waarin studenten vakken volgen, hun afstudeerwerk schrijven en vaak ook het werkgroepdocentschap vervullen, oogt zwaar, maar volgens de studenten is de opbouw naar het artikel gedurende het tweede jaar zodanig vormgegeven dat zij er in de praktijk

weinig moeite mee hebben. Dit beeld wordt bevestigd door de goede rendementen van de opleiding: op enkele afvallers of switchers na ronden de studenten de onderzoeksmaster snel succesvol af.

De studenten van de onderzoeksmaster volgen allemaal hetzelfde programma. Dat leidt er volgens het panel toe dat er sprake is van sterke cohortvorming. Zeker in het tweede jaar, waarin ze geen vakken meer volgen met de studenten uit de duale masteropleiding, vormen de onderzoeksmasterstudenten een kleine en hechte groep. De studenten leren elkaars onderzoeksinteresses goed kennen, werken samen en dagen elkaar uit. Cruciaal daarbij is volgens het panel de betrokkenheid van de docenten uit de vakken van beide leerjaren. Doordat de groep zo klein is, krijgen de studenten veel één-op-één aandacht van hun docenten. Zij voelen zich gezien en gekend door hun docenten, wat motiverend werkt.

Dankzij de kleinschaligheid van de opleiding is in de afgelopen periode de impact van covid-19 beperkt gebleven: de meeste colleges konden live doorgang blijven vinden dankzij de beperkte groepsgrootte. Een enkele werkvorm diende te worden aangepast en er is deels overgeschakeld naar digitale werk- en toetsvormen, maar de invloed op de opleiding is verder gering, zo begreep het panel van de studenten en docenten. Daarmee is ook de studeerbaarheid niet negatief beïnvloed.

De studiebegeleiding die studenten gedurende de opleiding ontvangen is uitstekend, constateert het panel. De lijnen tussen studenten en docenten zijn erg kort: studenten en alumni meldden dat zij bij hun docenten konden binnenlopen of ze konden bellen voor advies. De begeleidingscommissie van de onderzoeksmaster kent alle studenten persoonlijk en voorziet ze gedurende de gehele opleiding van begeleiding, feedback en studieadvies, zowel op formele momenten (bijvoorbeeld de begeleidingsgesprekken bij de start van het tweede jaar) als informeel. De feedback in de schrijfpodochten van jaar 2 werd door studenten en alumni als bijzonder belangrijk en nuttig aangehaald. Zij waren ook zeer te spreken over de gesprekken in het tweede jaar. In die gesprekken worden studenten niet alleen begeleid bij het kiezen van een afstudeeronderwerp, maar ook bij het bepalen van een voorkeur voor een promotieplek dan wel een baan in de praktijk, bijvoorbeeld bij een van de partners. De begeleiding van de afstudeeropdracht wordt vaak door een promovendus van OO&R verzorgd, maar in dat geval met een meer senior begeleider ernaast. De studenten en alumni met wie het panel sprak, hadden positieve ervaringen met het afstuderen. Het panel concludeert dat de opleiding de studenten van begin tot eind intensief begeleidt met optimaal oog voor de wensen en behoeften van de individuele student.

Onderwijsomgeving en staf

Volgens het panel is de docentenstaf met een student-stafratio van 1:4 duidelijk toereikend om het intensieve en kleinschalige onderwijs in de onderzoeksmaster vorm te geven. De didactische kwaliteit van de docentenstaf blijkt onder meer uit het feit dat iedere hoogleraar en universitair hoofddocent in de onderzoeksmaster beschikt over een Basiskwalificatie Onderwijs (BKO). De promovendi die afstudeerders begeleiden volgen ook een BKO-traject waarin aandacht wordt besteed aan begeleidingstaken. Zij worden eerst door een senior docent begeleid en getraind voordat zij zelfstandig begeleidingstaken op zich nemen. Alle aan de universiteit aangestelde docenten nemen daarnaast deel aan de programma's voor docentprofessionalisering die de faculteit organiseert, als onderdeel van de permanente didactische educatie (PE).

Het panel stelt vast dat de onderzoeksmaster wordt verzorgd binnen een hoogwaardige onderzoeksomgeving dankzij de inbedding in het OO&R. Dit is in 2014 door een onderzoekscommissie aangewezen als excellente onderzoeksomgeving. In november 2020 is het OO&R opnieuw door een internationale commissie beoordeeld. De rapportage daarvan was nog niet definitief tijdens de beoordeling van de onderzoeksmaster, maar het panel begreep dat het oordeel van de commissie over onderzoekskwaliteit opnieuw excellent (1) is. Op basis van de cv's en reputatie van de bij de opleiding betrokken docenten concludeert het panel dat de staf die bij het onderwijs betrokken is, wordt gevormd door gerenommeerde onderzoekers. Een sterk punt van de opleiding is de betrokkenheid van veel senior stafleden, voor het grootste deel hoogleraren. Mooi vindt het panel daarnaast dat de studenten van de onderzoeksmaster in frequent contact staan met de OO&R-promovendi, die onder meer de

dagelijkse begeleiding van het eindwerk op zich nemen. In de vakken van het tweede jaar nemen ook vaak promovendi deel.

Overwegingen

Het panel constateert dat de onderzoeksmaster Onderneming en Recht een gedegen toelatingsprocedure kent. Het programma van de opleiding is goed doordacht opgebouwd; de opbouw van positiefrechtelijke vakken naar praktijkstage naar onderzoeksvakken bevordert de studeerbaarheid en bereidt studenten goed voor op een positie als promovendus of in de praktijk. De vakinhoud in beide studiejaar is gedegen en uitdagend, en de vakinhoud is in lijn met het specifieke profiel van de onderzoeksmaster. De opleiding besteedt ruime aandacht aan onderzoeksmethoden en ethiek. De vakken worden ofwel speciaal vormgegeven voor de studenten van de onderzoeksmaster, ofwel gedeeld met studenten van een duale masteropleiding van vergelijkbaar niveau. Het kleinschalig en intensief onderwijs met gevarieerde werkvormen werkt activerend.

Sterke punten van de opleiding zijn de uitstekende studiebegeleiding, inclusief uitgebreide feedback op gemaakt werk, de hoogwaardige onderzoeksomgeving en de betrokken en gerenommeerde senior staf, die kwalitatief en kwantitatief duidelijk toereikend is. De studenten hebben ondanks beperkte keuzemogelijkheden de kans om eigen accenten aan te brengen in de stage en de schrijfp opdrachten in het tweede jaar, en vormen door de gelijklopende programma's een hecht cohort. Zij kunnen bovendien desgewenst ervaring opdoen als werkgroepdocent in de bacheloropleiding. De onderwijsleeromgeving is zodanig vormgegeven dat er sprake is een doorgaande lijn vanaf het begin van de opleiding tot aan het begin van een loopbaan als onderzoeker of in de praktijk. Dit vindt het panel te prijzen.

Conclusie

Onderzoeksmaster Onderneming en Recht: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoet'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsing binnen de opleiding is vormgegeven conform facultaire richtlijnen, waarbij aandacht is voor passende en gevarieerde toetsvormen. De toetsing van de vakken in het eerste studiejaar van de onderzoeksmaster gebeurt voor 70% via een mondeling tentamen. Ook in het tweede jaar vindt nog een mondeling tentamen plaats. Deze worden altijd door twee docenten afgenomen volgens een vast procedé. Alle mondelinge toetsen worden opgenomen en gedurende twee jaar bewaard. Studenten worden vooraf over omvang, duur en aanpak geïnformeerd. Desgevraagd waren de studenten over het algemeen te spreken over deze toetsingsvorm. Zij wezen het panel erop dat de werklast in de opleiding hierdoor in het eerste jaar enigszins beperkt wordt, omdat er weinig geschreven hoeft te worden. Ook zijn studenten blij met de oefening in mondelinge communicatie en het presenteren van een onderbouwde argumentatie. Het panel kan zich hierin vinden en stelt vast dat de kwaliteit van de mondelinge toetsen goed geborgd is door de manier waarop de tentaminering georganiseerd is.

Jaar 1 kent ook enkele schriftelijke toetsen, waaronder opdrachten, een annotatie en een schriftelijk tentamen. In jaar 2 worden de vakken vooral getoetst met essays, recensies en verslagen. Het vak Hoge Raad en Cassatie sluit af met een simulatie. Schriftelijke tentamens zijn voorzien van een tentamendossier met informatie over de scoringsvoorschriften en antwoordmodellen. Schriftelijke stukken als essays of annotaties zijn gehouden aan eisen die zijn neergelegd in het facultaire Beoordelingsformulier Essays/Papers Master en de 'Controle- of beoordelingslijst wetenschappelijk artikel'. Volgens het panel is de toetsing van schriftelijk werk daarmee adequaat vormgegeven. Het stelt de nadruk op schrijfvaardigheid in de toetsing van het tweede masterjaar op prijs. Vooral de ruime aandacht voor formatieve en summatieve feedback, die studenten zeggen zeer te waarderen, is volgens het panel van meerwaarde binnen de onderzoeksmaster.

Het panel is ook positief over de stagebeoordeling. De stage bij een van de bij OO&R aangesloten samenwerkingspartners aan het eind van jaar 1 wordt getoetst via een stageverslag. Studenten reflecteren hierin op hun ervaringen en voortgang tijdens de stage. Ook bespreken ze casuïstiek die aan de orde kwam gedurende hun stage. De stage wordt door de stagecoördinator vanuit de RU beoordeeld; de begeleider bij de stagegever levert daarvoor input.

Met betrekking tot de beoordeling van de eindwerken formuleerde de vorige commissie de aanbeveling te zorgen dat op de beoordelingsformulieren de input van beide beoordelaars onafhankelijk van elkaar inzichtelijk zou worden gemaakt. Het panel heeft op basis van de huidige beoordelingssystematiek geconstateerd dat deze aanbeveling is opgevolgd. De beoordeling van het eindwerk wordt uitgevoerd door twee afzonderlijke beoordelaars en vindt direct plaats na de mondelinge verdediging op de dag van afstuderen. De beoordelaars geven een afzonderlijke beoordeling en maken daarbij gebruik van het facultaire beoordelingsformulier, waarop criteria staan als originaliteit, moeilijkheidsgraad, wetenschappelijke kwaliteit en de kwaliteit van de verdediging. Op basis van de afzonderlijke beoordelingen bepalen de beoordelaars vervolgens het eindcijfer. Het panel heeft de procedure uitvoerig besproken met de examencommissie, de docenten en het management van de opleiding. Het vindt dat de beoordelingsprocedure zorgvuldig en voldoende transparant is vormgegeven.

Het panel begreep uit de zelfevaluatie en uit de gesprekken die het tijdens het visitatiebezoek voerde dat afstudeerders normaal gesproken één dagelijkse begeleider hebben die als eerste beoordelaar optreedt, en daarnaast een beoordelaar die pas optreedt nadat het artikel is afgerond. Wanneer de dagelijks begeleider aan het begin van zijn of haar onderzoekscarrière staat, wordt die bijgestaan door een senior onderzoeker. Ook in dat geval wordt er in principe nog een onafhankelijke beoordelaar toegevoegd op de dag van de verdediging. Tijdens het bezoek begreep het panel dat binnen de onderzoeksmaster deze laatste beoordelaar in een enkel geval soms al eerder bij het schrijfproces betrokken wordt, bijvoorbeeld vanwege aanvullende inhoudelijke of methodologische expertise. In die gevallen kan het dus zijn dat alle beoordelaars van het afstudeerartikel ook als afstudeerbegeleider optreden. Het panel adviseert om in alle gevallen te zorgen dat in ieder geval één van de beoordelaars niet bij het afstudeerproces betrokken is geweest, om tot een zuiverder beoordeling van de uiteindelijke kwaliteit van het werk te kunnen komen.

De onderzoeksmaster wordt afgerond met een artikel, dat in lengte beperkt is en waarvan het doel is dat het daadwerkelijk gepubliceerd wordt. De vorige visitatiecommissie beval aan meer aandacht te besteden aan methodologie in het afstudeerwerk. In de huidige vorm reflecteren afstudeerders weliswaar op methodologie, maar zij doen dit in hun onderzoeksopzet en niet in het uiteindelijke artikel. De opzet wordt eerst goedgekeurd alvorens studenten het artikel mogen gaan schrijven. Gezien de gekozen vorm van een publicabel artikel, waarin geen plaats is voor een uitgebreide methodenparagraaf, vindt het panel dit logisch en terecht. Naar zijn oordeel is met de methodologiesectie in het onderzoeksvoorstel het bezwaar van de vorige commissie voldoende weggenomen.

De eindcijfers van de afstudeerartikelen zijn doorgaans hoog: op de lijst met eindwerken die het panel ontving, staan bijna geen resultaten lager dan een 8. Dit is het gevolg van een bewust streven van de opleiding. Aan de studenten van de onderzoeksmaster worden hogere eisen gesteld dan aan reguliere studenten: hun opgebouwde kennis en competenties behoren volgens de opleiding ruimschoots uit te steken boven datgene wat verwacht mag worden van een reguliere masterstudent. Uit de gesprekken met het opleidingsmanagement maakte het panel op dat de opleiding die hoge verwachting koppelt aan commitment om de studenten te helpen dit hoge niveau te bereiken. Het panel constateert dat de cijfers in de eindwerken die het las, doorgaans terecht hoog zijn en dat het beoogde hoge niveau (zie ook standaard 4) behaald wordt.

De opleiding valt onder de facultaire Examencommissie Rechtsgeleerdheid. Deze commissie voert regelmatig steekproeven uit om de kwaliteit van de toetsing te controleren. Ze vraagt dan het cursusdossier, de zelfevaluatie en de ter beschikking gestelde oefenvragen op van een vak, die ze beoordeelt. De examencommissie rapporteert

vervolgens haar bevindingen aan de begeleidingscommissie van de opleiding. Zij gaat daarbij in op de aspecten, die in de beoordelingssystematiek als criteria zijn vastgelegd: duidelijkheid, maakbaarheid, representativiteit, niveau en wetenschappelijke component. Deze bevindingen koppelt de begeleidingscommissie terug naar de vakcoördinator, de verantwoordelijk hoogleraar en het faculteitsbestuur. De meest recente check, van vier vakken, vond plaats in 2020. Daarnaast beoordeelt de examencommissie hoe de (facultaire) richtlijnen bij het wetenschappelijk artikel zijn toegepast. Het panel constateert dat de examencommissie haar wettelijke taken met betrekking tot het borgen van de kwaliteit van toetsing in de opleiding naar behoren uitvoert.

Overwegingen

Volgens het panel is de toetsing binnen de opleiding goed vormgegeven en passend voor een onderzoeksmaster. Het panel is zeer te spreken over de variatie in toetsvormen en waardeert zowel de frequente mondelinge toetsing in het eerste jaar van de opleiding als de focus op schriftelijk werk in het tweede jaar. De beoordeling van stage en eindwerk vindt volgens het panel ook op gedegen wijze plaats. Bezwaren van de vorige visitatiecommissie omtrent de onafhankelijkheid van de beoordelaars en het ontbreken van voldoende aandacht voor methodiek in het afstudeerwerk zijn volgens het panel voldoende weggenomen. De opleiding kent een examencommissie die haar wettelijke taken met betrekking tot de kwaliteitsborging van toetsing naar behoren vervult. De opleiding zou er zorg voor moeten dragen dat er in alle gevallen een beoordelaar van het afstudeerwerk optreedt die niet bij het begeleidingsproces is betrokken, om tot een zuiverder beoordeling van de uiteindelijke kwaliteit van het werk te komen. De hoge cijfers voor de afstudeerartikelen zijn volgens het panel doorgaans terecht.

Conclusie

Onderzoeksmaster Onderneming en Recht: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoet'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Het panel bekeek 15 eindwerken van de onderzoeksmaster Onderneming en Recht. De eindwerken hebben de vorm van een publicabel artikel. Vanwege die vorm hebben ze een beperkte lengte. Het panel acht dit een passende keuze binnen een onderzoeksmaster, ook gezien het feit dat de studenten wel degelijk de gehele onderzoekscyclus doorlopen bij het voorbereiden van het eindwerk, met name bij het opstellen van de onderzoeksopzet die aan de basis van het artikel ligt.

De eindwerken van de opleiding behandelen aspecten van het ondernemingsgerichte privaatrecht en zijn, conform de profilering van de opleiding, overwegend positiefrechtelijk van aard en op de Nederlandse context gericht. De kwaliteit van de artikelen is volgens het panel over het algemeen hoog. Vaak is de onderwerpskeuze origineel en de uitwerking van hoog niveau. De gebruikte literatuur is internationaal en passend. Het panel constateert met genoegen dat een relatief groot aantal van twee of drie artikelen per lichting daadwerkelijk wordt gepubliceerd in een tijdschrift. Dit gebeurt soms ook met stukken die studenten binnen een ander tweedejaarsvak hebben geschreven.

De alumni van de opleiding komen uitstekend terecht. De opleiding inventariseert in de loop van het tweede jaar of studenten interesse hebben in een promotieplek dan wel een baan in de rechtspraak. Als dat laatste het geval is, kunnen studenten terecht bij een van de partners van de opleiding. Willen studenten promoveren, dan zijn er altijd twee promotieplaatsen beschikbaar. Als daar meer interesse voor is, zorgt de opleiding met hulp van OO&R dat er plaatsen bij worden gecreëerd. In de praktijk kan de opleiding de studenten dus een baan op het juiste niveau garanderen.

Overwegingen

Naar het oordeel van het panel zijn de eindwerken van de onderzoeksmaster Onderneming en Recht van hoog niveau. Bij het voorbereiden en schrijven van het artikel doorlopen de studenten de gehele onderzoekscyclus. De eindwerken zijn origineel en goed uitgewerkt, met gebruikmaking van passende literatuur. De hoge kwaliteit uit zich in de publicatie van een groot aantal artikelen van afstudeerders. Positief is het panel ook over de beroepsmogelijkheden die de opleiding schept, waardoor alle afstudeerders hetzij op een promotieplaats, hetzij in de praktijk aan de slag kunnen.

Conclusie

Onderzoeksmaster Onderneming en Recht: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoet'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel beoordeelt elk van de vier standaarden voor de onderzoeksmaster Onderneming en Recht met het oordeel 'voldoet'. Het beoordeelt de *onderzoeksmaster Onderneming en Recht* als 'positief'.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN

De eindtermen van de academische onderzoeksmasteropleiding Onderneming en Recht luiden als volgt:

a. Kennis en Inzicht

De afgestudeerde van de Onderzoeksmaster Onderneming en Recht heeft grondige en gespecialiseerde theoretische kennis op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht. Hij heeft diepgaand inzicht op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht en kennis van de actuele stand van zaken op dat gebied. Hij is in staat op wetenschappelijk niveau rechtsvragen te beantwoorden op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht. Hij is tevens in staat antwoorden te toetsen op hun bruikbaarheid voor de rechtspraktijk.

b. Onderzoeksvaardigheden

De afgestudeerde heeft kennis van juridische onderzoeksmethoden en van het begrippenkader op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht. Hij is in staat zelfstandig een rechtswetenschappelijk onderzoeksproject uit te voeren. De afgestudeerde kan onderzoeksvragen op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht op wetenschappelijk niveau beantwoorden. Hij heeft kennis van de rechtsvergelijkende en Europees privaatrechtelijke onderzoeksmethode. Hij heeft bovendien kennis van en inzicht in het gebruik van voor het ondernemingsgerichte privaatrecht relevante technieken (zoals de Engelse taal en Anglo-Amerikaanse begrippen; het gebruiken van (buitenlandse) rechtsbronnen en kenbronnen van recht en het leren brengen van samenhang in de verzamelde kennis).

c. Cognitieve vaardigheden

De afgestudeerde formuleert zelfstandig onderzoeks- en rechtsvragen en analyseert deze zelfstandig. Hij problematiseert antwoorden op onderzoeks- en rechtsvragen in rechtsvergelijkend en Europees rechtelijk perspectief. Bij de oordeelsvorming integreert hij onderzoeksmethoden met de kennis en het inzicht op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht.

d. Communicatieve vaardigheden

De afgestudeerde presenteert mondeling, in een samenhangend betoog, de mogelijke antwoorden op onderzoeks- en rechtsvragen. De afgestudeerde presenteert schriftelijk, in een samenhangend stuk, de mogelijke antwoorden op onderzoeks- en rechtsvragen. Daarbij kan gedacht worden aan een essay, boekbespreking, annotatie, en wetenschappelijk artikel.

e. Attitude

De afgestudeerde toont een kritische en onderzoekende houding. Daarnaast is hij in staat een kritische en onderzoekende, het recht overschrijdende, houding te tonen.

In onderstaande tabel zijn de eindkwalificaties gematcht met de Dublin-descriptoren:

	Kennis en inzicht	Toepassen van kennis en inzicht	Oordeelsvorming	Communicatie	Leervaardigheden
Eindkwalificatie					
Ia	Grondige en gespecialiseerde theoretische kennis op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht	X	X		X
Ib	Diepgaand inzicht op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht	X	X	X	X
Ic	Kennis van de actuele stand van zaken op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht	X			X
Id	Het op wetenschappelijk en abstract niveau kunnen beantwoorden van rechtsvragen op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht		X	X	
IIa	Kennis van jur. onderzoeksmethoden en begrippenkader op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht	X			X
IIb	Het zelfstandig uitvoeren van een rechtswetenschappelijk onderzoeksproject		X	X	X
IIc	Het op wetenschappelijk en abstract niveau kunnen beantwoorden van onderzoeksvragen op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht		X	X	
IId	Kennis van de rechtsvergelijkende en Europees privaatrechtelijke onderzoeksmethode	X			X
IIe	Kennis van en inzicht in het gebruik van voor ondernemingsgericht privaatrecht relevante technieken	X	X		X
IIIa	Het zelfstandig formuleren van onderzoeks- of rechtsvragen in dit rechtsgebied	X	X		X
IIIb	Het zelfstandig analyseren van onderzoeks- of rechtsvragen in dit rechtsgebied		X	X	X
IIIc	Het problematiseren van antwoorden op rechtsvragen in rechtsvergelijkend en Eur. rechtelijk perspectief		X		X
IIId	Het problematiseren van het positieve recht vanuit een dit recht overstijgend perspectief		X		X
IIIe	Oordeelsvorming		X		X
IIIf	Integratie van onderzoeksmethoden met de kennis en het inzicht op het gebied van het ondernemingsgerichte privaatrecht bij de benadering van juridische problemen op dit rechtsgebied		X		
IVa	het mondeling presenteren van de mogelijke antwoorden op een onderzoeksvraag in een samenhangend betoog			X	
IVb	het schriftelijk presenteren van de mogelijke antwoorden op een onderzoeksvraag in een samenhangend stuk			X	
Va	Attitude kritisch en onderzoekend	X	X	X	X
Vb	Attitude kritisch en onderzoekend, recht overschrijdend	X	X	X	X

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA

Vak	Jaar	Periode	Studie- last
Ondernemingsrecht	1	sep-dec	6 EC
Financiering & Zekerheden	1	sep-dec	6 EC
Internationaal privaatrecht	1	sep-dec	6 EC
Vaardigheden	1	sep-dec	3 EC
Financieel recht	1	jan-apr	6 EC
Insolventierecht	1	jan-apr	6 EC
Contractenrecht	1	jan-apr	6 EC
Privaatrecht en nieuwe technologie	1	jan-apr	3 EC
Stage	1	mei-jul	5 EC
Rechtsmethodologie	2	sep-dec	7 EC
Privaatrechtelijke rechtsvinding	2	sep-dec	7 EC
Rechtsvergelijking	2	sep-dec	7 EC
Europees privaatrecht	2	sep-dec	7 EC
Hoge Raad en Cassatie	2	sep-dec	7 EC
Meesterlijke voorbeelden	2	jan-jul	7 EC
Recht en ethiek	2	jan-jul	7 EC
Onderwijs- en onderzoeksperiode	2	jan-jul	12 EC
Schrijven wetenschappelijk artikel	2	jan-jul	12 EC

BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA

Maandag 18 januari 2021

14.00 - 15.30 uur   Panel intern: vooroverleg

14.45 – 15.15 uur   Open spreekuur

Dinsdag 19 januari 2021

8.30 – 9.00 uur   Panel intern: vooroverleg

9.00 - 9.15 uur   Ontvangst

9.15 - 10.00 uur   Gesprek met de inhoudelijk verantwoordelijken

10.00 – 10.30 uur   Panel intern: overleg, pauze

10.30 - 11.15 uur   Gesprek met studenten/alumni

11.15 – 11.45 uur   Panel intern: overleg, pauze

11.45 - 12.30 uur   Gesprek met docenten

12.30 – 13.45 uur   Panel intern: overleg, lunchpauze

13.45 - 14.15 uur   Gesprek met de Examencommissie en de studieadviseur

14.15 – 14.45 uur   Panel intern: overleg, pauze

14.45 - 15.45 uur   Gesprek met de formeel verantwoordelijken en ontwikkelgesprek

15.45 – 17.30 uur   Panel intern: opstellen oordelen

17.30 uur   Voorlopig oordeel

BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 15 eindwerken bestudeerd van de onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek. De gegevens van de eindwerken zijn bekend bij Qanu en zijn op aanvraag beschikbaar.

Het panel heeft tijdens het bezoek onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels in *hard copy* en deels via de elektronische leeromgeving):

- Zelfevaluatie Onderneming en Recht 2020/2021
- Besluit en rapport NVAO 2015
- NVAO Beoordelingskader accreditatiestelsel 2018
- NVAO Aanvullende criteria onderzoeksmasters
- Vakinhoud en studiematerialen van de vakken zoals gegeven in de online studieomgeving;
- OER 2020-2021, Faculteit der Rechtsgeleerdheid
- Visitatierapport onderzoekscommissie Rechtsgeleerdheid, 2014.